

»O moj Bog, moj Bog! Zakaj si mi vzel moj zaklad, mojo edinko, moje vse? Če bi mi bil vzel vse, kar imam: to ubogo kočo, zdravje, življenje — ah, vse — vse — samo, da bi bil pustil živeti njo! O moj Bog!« — — —

Košnja se je pričela. Vsak večer je odmevalo petje koscev in grabljic in vsepovsod je vladalo veselje in življenje. Le pri Kržanovih je bilo mirno, tiho, kakor izumrlo. Stara Kržanka je klečala po cele večere v ihtenju in v molitvi pred Križanim, medtem ko se je veselila Mara tam, odkoder ni vrnitve . . .

Neke nedelje je pa prišla k maši čudna ženska. Ravno med darovanjem je vstopila v cerkev: v črni obleki, z zavito glavo in s prižgano svečo v roki. Ljudje so se prestrašili. A ko so jo pogledali natančneje, so spoznali — Kržanko.

»Kržanka je znorela,« je šlo po vasi od ust do ust, in vsakdo je pomiloval ubogo mater, ki je preveč žalovala za umrlo hčerko.

Gnjevoš.

Deklamovanke.

10. Božična noč — sveta noč!

Noč bajna zemljo krije.

Na nebu zvezdic broj migljá,
čarobno luna sije,
potoček rahlo v dol šumljá.

Božična noč kraljuje
nad domom, poljem, čuj, nocoj!
Zato pa vse miruje,
povsodi vlada svet pokoj.

Le tam na skalni jasi
nocoj odmeva jek okrog.
Kdo pač miru ne dá si
nocoj, na sveto noč, o Bog!

Lopate glas se čuje,
ko bliža ravno se polnóč.
Kaj nočni tujec snuje,
ne straši te noči ga moč?

Sopeč, drhteč zasaja
orodje v zemljo, da zveni,
da kri mu v licih vstaja
in votlo v brezdu zabobni.

Raz čelo znoj obriše. —

»Globoko v zemlji res leži,
in veter ostro piše,
a čas po bliskovo beži.

O zlati, zakopani,
če vas nocoj kakó dobim,
ne bode letos lani:
potem lahko bogát živim.«

In dalje jeklo poje,
trdó razlega se čez plan,
zvon v dolu zvoke svoje
pošilja dalje čez ravan.

In tujec se zasmije:
»Ha, há, kaj meni Bog je mar?«
Močno vihar zaveje
in v zemlji zazveni denar.

Zdaj zvezda se utrne. —
Široko zazija prepad
in vanj se tujec zvrne,
ker šel nocoj je po zaklad.

M—č.

